
EMOTICOLORS: LA MÀGIA DELS COLORS

INFANTIL / PRIMÀRIA

DURADA 90 MINUTS

EMOTICOLORS:

LA MÀGIA DELS COLORS

Durada: 1 hora i 30 minuts aprox.

Educació Infantil
Primària

Índex

1.-DADES BÀSIQUES DE L'ACTIVITAT	3
2.-OBJECTIUS GENERALS DE L'ACTIVITAT.....	5
3.-DISSENY DE L'ACTIVITAT	6
3.1-CONSIDERACIONS PRÈVIES	6
3.1.1 EDUCACIÓ INFANTIL	6
3.1.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA	7
3.2-ADAPTACIÓ CURRICULAR.....	8
3.2.1 EDUCACIÓ INFANTIL	8
3.2.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA	11
4.CONTINGUTS	15
4.1 EDUCACIÓ INFANTIL	15
DESCOBERTA D'UN MATEIX	15
DESCOBERTA DE L'ENTORN.....	15
COMUNICACIÓ I LLENGUATGES	16
4.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA	17
5.-DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:.....	21

1.-DADES BÀSIQUES DE L'ACTIVITAT

ACTIVITAT:

Emoticolors: La màgia dels colors al Monestir de Santes Creus

DESTINATARIS:

Educació Infantil / Primària (1er-2on, 3er-4art) Adaptació de l'activitat.

BREU DESCRIPCIÓ:

El claustre gòtic del Reial Monestir de Santes Creus es únic, singular i excepcional al nostre país, per la seva qualitat artística i suggerent oferta iconogràfica.

Partint de l'austeritat del Cister i la prohibició absoluta del color en la qual es basa la Regla de Sant Benet, l'activitat "Emoticolors: La màgia dels colors", pretén donar veu als personatges dels capitells dels claustre, obra de l'artista anglès, escultor i arquitecte, Reinard de Fonoll (s. XIV), a través d'un llenguatge comú i empàtic com és el color, a partir d'unes nocions bàsiques sobre la teoria dels color. Aprendre a posar color a les emocions, a través de la creació dels nostres propis *Emoticolors*, per conèixer i interpretar les diferents formes d'expressió, a través de les emocions i el color. Explorarem el Monestir d'una manera sensorial, familiaritzant-nos amb l'art i les seves possibilitats cognitives. Experimentarem amb la màgia dels colors, i la seva suggestió, i descobrirem els colors que sempre han estat amagats darrere la vida quotidiana dels monjos cistercencs al Monestir de Santes Creus.

Finalment, descobrirem quins colors s'han conservat d'època medieval a les tombes dels reis i reina, Pere el Gran, Jaume II i Blanca d'Anjou, comparant-los amb la vida dels reis i reines medievals.

L'activitat finalitzarà, per als i les més petits i petites, esculpint el seu propi capitell historiat amb personatges inventats, inspirats de l'observació i enteniment de l'obra escultòrica, a partir de l'elaboració de massa de pa acolorida, on cada nen i nena podrà crear la seva pròpia obra escultòrica a color, fomentant el treball en equip per aconseguir les mescles de colors desitjades.

CONCEPTES CLAU:

Reial Monestir de Santes Creus, vida al Monestir, Edat Mitjana, espiritualitat, art, sentits, colors, emocions, escultura i arquitectura

TEMPS ESTIMAT DE DURACIÓ:

1 hora i 30 minuts

OBSERVACIONS:

Aquesta activitat esta pensada per Educació Infantil i Primària (cicles inicial i mitjà), compartint els mateixos conceptes però adaptats a les necessitats curriculars de cada curs escolar. L'apartat de l'activitat "Esculpim capitells", és exclusiu per l'alumnat d'Educació Infantil.

MATERIALS NECESSARIS:

No caldrà que els i les visitants portin res, el monument facilitarà tot el material necessari per desenvolupar l'activitat.

- Cartolines i retoladors per l'apartat de les emocions, que hauran de crear els i les infants

- Lupes de cartró i filtres de cel·lofana amb els tres colors primaris
- Disc de Newton i Roda cromàtica (diferents exemples de la teoria del color com a suport visual)
- Caixa sensorial
- Bols, culleretes, safates...
- Dues taules grans per realitzar l'activitat experiencial
- Dibuixos esquemàtics dels capitells per acolorir
- Materials per fabricar el pa de colors: farina, aigua, sal, colorants alimentaris.

2.-OBJECTIUS GENERALS DE L'ACTIVITAT

- Conèixer la vida al Monestir de Santes Creus i l'ordre del Cister
- Aprendre nocions bàsiques de l'estil Cistercenc i de l'època medieval
- Aprendre nous conceptes: Teoria del color, arquitectura, escultura
- Experimentar amb els sentits (tacte, olfacte, oïda, vista)
- Participar de forma activa en el desenvolupament de l'activitat
- Despertar l'interès en els i les infants sobre el passat i les qualitats artístiques del Monestir
- Afavorir la imaginació i alimentar la seva creativitat
- Estimular la comunicació, convidant a expressar els sentiments i emocions
- Augmentar la capacitat de concentració i de col·laboració en equip
- Entendre la importància i el valor artístic del claustre del Monestir

- Aprendre jugant

3.-DISSENY DE L'ACTIVITAT

3.1-CONSIDERACIONS PRÈVIES

3.1.1 EDUCACIÓ INFANTIL

L'educació infantil, és una etapa on la i l'infant, els i les mestres i les famílies formen part d'un tot en el desenvolupament de l'aprenentatge de la i l'infant. Dins de la dimensió de la i l'infant, ens movem en 5 qüestions essencials.

- **Quan aprèn?**

Considerem que tot el temps és educatiu, per tant l'infant està en un constant aprenentatge. Els processos més destacats d'aprenentatge de la i l'infant, es donen en el procés d'acollida, amb el joc com a eina essencial, la quotidianitat de les accions i sobretot amb les propostes del mestre i la mestra.

- **Què aprèn?**

L'objectiu principal d'aquesta etapa, és obrir finestres al món. Obrir el món als i les infants i fer-los coneixedors d'aquesta realitat que els envolta. La i l'infant ha de realitzar aprenentatges funcionals, significatius i valuosos. Entre els que destaquen, aprendre a comunicar-se, a tenir curiositat, a descobrir, a experimentar, a entendre el món que els envolta, a progressar en el moviment i domini del cos, a anar creixent en l'autonomia i l'autoestima, a créixer en els afectes i les relacions i finalment, a ser creatius. Tot aquest aprenentatge el faran a través de propostes globalitzades, situacions quotidianes i el joc amb la finalitat de desenvolupar les seves capacitats.

- **Com aprèn?**

L'aprenentatge és fruit del procés que integra fer, pensar i comunicar. És molt necessari que el mestre/mestra o educador/educadora faci un plantejament de les tasques amb sentit i adaptades als continguts de les ares d'aprenentatge. Les preguntes en aquesta etapa, son de vital importància per potenciar la comunicació i el raonament dels i les infants així com la seva autonomia intel·lectual.

- **On aprèn?**

En aquest apartat entren els escenaris d'aprenentatge. Hi ha dos espais on els i les infants aprenen: l'escola i l'entorn. Dins de l'escola hi ha els espais interiors (aules, ambients, passadissos, entrada, menjador i biblioteca) i els espais exteriors (pati, porxos, hort, jardins etc.). I dins de l'entorn estariem parlant de la llar, el barri/poble, les places, els parcs, els boscos la platja etc.).

- **Qui aprèn?**

El dret a l'aprenentatge. Aprendre és un dret per a tothom. L'objectiu és construir un sistema capaç de donar resposta a les necessitats que cada persona precisa, això passa per una actitud inclusiva i un sistema inclusiu.

3.1.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA

A l'actualitat, les visites als conjunts patrimonials han fet un gir de format i contingut considerables. Poc a poc és va abandonant el format clàssic de visita guiada per endinsar-nos en activitats educatives que englobin l'explicació dels monuments des de diferents perspectives i sempre des del punt de vista de l'adaptació curricular de totes les activitats escolars. Aquesta és una de les nostres finalitats. Amb l'activitat que presentem a continuació, no volem tan sols que l'alumnat aprenguin la història i la vessant artística del monument, sinó, que volem aprofundir en l'espai artístic i arquitectònic del Claustre. En aquesta activitat les figures dels capitells del Claustre prenen vida per explicar-nos els secrets millor

amagats del Monestir de Santes Creus però també, per evocar-nos al desenvolupament sensorial vers els colors i les formes, relacionades amb aquest únic i espectacular claustre gòtic.

3.2-ADAPTACIÓ CURRICULAR

3.2.1 EDUCACIÓ INFANTIL

La present activitat educativa ha estat dissenyada seguint el que estableix la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, i Decret 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil. El segon cicle de l'educació infantil té com a objectiu el desenvolupament global de les capacitats dels i les infants durant els primers anys de vida, ha de prevenir i compensar els efectes discriminadors de les desigualtats d'origen social, econòmic o cultural. Ha de desvetllar en la i l'infant el seu interès per aprendre, l'hàbit de qüestionar-se i fer-se preguntes sobre el món que l'envolta; l'habilitat de cercar i trobar respostes als reptes que se li plantegen, ha d'incidir en la seva capacitat per relacionar-se, comunicar-se i aprendre de forma conjunta. També parlem de les emocions que sorgeixen durant el procés d'aprenentatge; l'emoció i la cognició funcionen constantment dins el cervell, la motivació positiva envers una tasca influeix significativament en l'aprenentatge dels i les infants i és molt important que els i les mestres coneguem què és el que els i les infants són capaços d'aconseguir i seguir el seu progrés de prop tenint en compte les diferències individuals de cada persona.

Dins de l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil, es considera que els i les alumnes han d'arribar a assolir i desenvolupar les següents 9 capacitats.

- Progressar en el coneixement i el domini del seu cos, en el moviment, i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats

- Assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva d'ell i d'ella mateixa i dels i les altres
- Adquirir progressivament hàbits bàsics d'autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia
- Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en les habilitats matemàtiques bàsiques
- Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà dels diversos llenguatges
- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals
- Mostrar iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificant-ne els perills i aprendre a actuar en conseqüència
- Conviure en la diversitat, avançant en la relació amb els i les altres i en la resolució pacífica dels conflictes
- Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que el portin cap a la integració social

En el cas concret de l'activitat dissenyada pels més petits, ens hem centrat en el treball de tres de les nou capacitats anteriorment esmentades. Per una banda la capacitat **d'observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals**, queda perfectament englobada en l'activitat, on l'objectiu principal és la interacció amb l'entorn físic del Claustre de Santes Creus, descobrint la seva vessant arquitectònica i escultòrica. Per altra banda, una de les altres capacitats que treballem és la d'**assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva d'ell i d'ella mateixa i dels i les altres**. Un dels objectius de l'activitat és la barreja de les imatges dels capitells del Claustre amb els colors i les emocions que els susciten, tot això

amb un treball emocional profund i de manera transversal amb els i les infants. I finalment **progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà dels diversos llenguatges**, la treballarem des del punt de vista del raonament de tot allò que han de dir. Les preguntes per part de l'educador/ora seran el fil conductor per a que els/les més petits/es vagin construint el discurs de l'activitat ells i elles mateixes.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

Descoberta d'un i d'una mateixa i dels i les altres

- Ser conscient d'un i una mateixa i treballar pel reconeixement de les seves capacitats sensitives.
- Agafar consciència de la seva expressió corporal.
- Utilitzar els sentits, per ser conscients de l'espai que els envolta.
- Ser conscient de les capacitats dels i les altres i actuar-hi en conseqüència.

Descoberta de l'entorn

- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Ser conscients de l'espai històric que és el Monestir de Santes Creus i l'entorn natural que l'envolta.
- Despertar interès per la història i el passat del Monestir de Santes Creus.
- Despertar l'interès pel patrimoni i per la seva conservació

Comunicació i llenguatges

- Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en la informació de l'espai patrimonial a través del treball en equip i del joc, com a eina pedagògica.

- Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà dels diversos llenguatges.
- Saber interactuar amb els seus companys i companyes, adaptant-se a l'àmbit de l'activitat.
- Participar activament en una narració

3.2.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA

La present activitat educativa ha estat dissenyada seguint el que estableix el Decret 119/2015, del 23 de juny, que ordena els ensenyaments de l'educació primària. Els objectius finals que han d'assolir els i les infants i joves en aquesta etapa educativa estan dividits en àmbits del coneixement. En aquesta visita treballarem els següents:

COMPETÈNCIES BÀSIQUES I ÀREES TREBALLADES

Àmbit	Àrea	Dimensió	Competències
Lingüístic	Llengua Catalana i Literatura	Dimensió comunicació oral	Competència comunicativa lingüística i audiovisual
Coneixement del Medi	Medi Natural	Dimensió salut i equilibri personal	Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
Artístic	Artística	Dimensió percepció, comprensió i valoració	Competència artística i cultural

Competència comunicativa, lingüística i audiovisual

És la capacitat d'expressar, interpretar i comunicar conceptes, pensaments, fets i opinions, oralment i per escrit, fent servir diferents suports i formats (escrit, audiovisual, gràfic...) atenent la diversitat de llengües, per interactuar lingüísticament de manera adequada i creativa en diferents contextos socials i culturals. En el cas concret de l'activitat *d'Emoticolors: la màgia dels colors*, que es realitzarà al Monestir de Santes Creus, l'educador/a conduirà l'activitat, però sempre es recorrerà a la interacció amb els i les alumnes per tal que mitjançant l'eina de la pregunta/resposta vagin conformat el relat de l'activitat. Es buscarà també el raonament dels arguments i el diàleg entre els i les infants per tal d'enriquir el procés del desenvolupament sensorial i cromàtic vers els capitells del Claustre.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

És la mobilització de sabers que han de permetre a l'alumnat comprendre les relacions que s'estableixen entre les societats i el seu entorn i fer un ús responsable dels recursos naturals, tenir cura del medi ambient, fer un consum racional i responsable i protegir la salut. Inclou també el desenvolupament i l'aplicació del pensament científicotècnic per interpretar la informació, predir i prendre decisions. Un dels objectius principals de l'activitat que plantejem, passa perquè l'alumnat a través de l'activitat pugui entendre la relació del Monestir amb el seu entorn natural i també la importància arquitectònica i escultòrica del Claustre, relacionada intrínsecament amb el procés històric de la conversió del Monestir de Santes Creus en un Panteó Reial. Una de les dimensions que va molt relacionada amb la competència que aquí treballem, és la dimensió salut i equilibri personal, prenent la competència específica d'aquesta dimensió, prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència, una importància vital. Ja que l'eix vertebrador de tota l'activitat va encarat al treball de les emocions i els sentiments, que ens suscita tot l'aparell escultòric del Claustre de Santes Creus, així com els colors que d'ell se'n desprenen.

Competència artística i cultural

És el coneixement, la comprensió i la valoració crítica de diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, que s'utilitzen com a font d'enriquiment i gaudi. També inclou la capacitat de crear produccions artístiques pròpies o expressar experiències i emocions a través de diferents mitjans artístics. En el cas de la nostra activitats les tres dimensions relacionades amb l'àmbit artístic, es desenvolupen i treballen durant l'activitat.

Dimensió percepció, comprensió i valoració

Aquesta dimensió inclou les competències que fan que una persona adopti una actitud activa i conscient davant de les realitats visuals i sonores existents a l'entorn natural i cultural.

- **Competència 1.** Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.

Dimensió interpretació i producció

Aquesta dimensió inclou les competències que permeten que una persona s'expressi, interpreti, es comuniqui i gaudeixi utilitzant els llenguatges de les arts.

- **Competència 5.** Emprar elements bàsics del llenguatge visual amb tècniques i eines artístiques per expressar-se i comunicar-se.

Dimensió imaginació i creativitat

Aquesta dimensió inclou les competències que es relacionen amb la imaginació i la creativitat, que són qualitats inherents al gènere humà i que es poden desenvolupar i aprendre. Per les seves característiques, les arts permeten accions d'aprenentatge i reptes artístics sense solucions

preestablertes i úniques, que són una bona base per preparar individus flexibles i tolerants, qualitats fonamentals per a la vida en la societat actual.

- **Competència 8.** Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics.
- **Competència 9.** Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

Àmbit lingüístic

- Aprendre a treballar en equip amb els companys i companyes
- Expressar les pròpies idees i respectar les idees i opinions dels i les altres dins de la dinàmica del gran grup
- Utilitzar dinàmiques i recursos normativitzats, per obtenir una bona conversa grupal i l'exposició en grup

Àmbit de Coneixement del Medi

- Reconèixer els principals elements de l'entorn físic i a seva relació amb l'ésser humà
- Ser conscients del pas del temps i dels canvis que en ell succeeixen, tot establint les diferències i semblances entre el passat i el present
- Ser conscients de la importància de l'estudi del nostre passat i el llegat cultural i patrimonial que tenim

Àmbit Artístic

- Expressió en diferents llenguatges de les idees, emocions i experiències que desvetllen les manifestacions artístiques i culturals
- Apreciació de les habilitats i la imaginació dels i les creadores
- Valoració i respecte de les produccions d'un i una mateixa i dels i les altres
- Satisfacció i emoció per l'experiència artística

4. CONTINGUTS

4.1 EDUCACIÓ INFANTIL

DESCOBERTA D'UN I D'UNA MATEIXA

Autoconeixement i gestió de les emocions

- Exploració i reconeixement de les pròpies possibilitats a través del cos: emocionals, sensorials i perceptives, motrius, afectives i relacionals, expressives i cognoscitives.

Joc i moviment

- Gust i valoració del joc, l'exploració sensorial i psicomotriu com a mitjà de gaudi personal i de relació amb si mateix i mateixa, amb els i les altres i amb els objectes.
- Exploració de moviments en relació amb un i una mateixa, els i les altres, els objectes, i la situació espai/temporal, tot avançant en les possibilitats expressives del propi cos.
- Experimentació i interpretació de sensacions i significats referits a l'espai: dins-fora, davant-darrere, segur-perillós, entre altres, i referits al temps: ritme, ordre, durada, simultaneïtat, espera.

Autonomia personal i relacional

- Participació en la cura i manteniment dels objectes i espais col·lectius.
- Iniciativa per fer propostes, comunicar experiències i participar activament en la presa de decisions.

DESCOBERTA DE L'ENTORN

Exploració de l'entorn

- Observació i identificació de diferents elements de l'entorn: materials, objectes, animals, plantes, paisatges.

- Identificació de figures tridimensionals: esfera, cilindre i prisma, i planes: triangle, quadrilàter i cercle, que formen part d'elements de l'entorn.
- Identificació de diferents ocupacions i serveis que desenvolupen les persones adultes de l'entorn.
- Respecte pels elements de l'entorn natural i social i participació en actuacions per a la conservació del medi.

Experimentació i interpretació

- Observació i reconeixement de semblances i diferències en organismes, objectes i materials: color, grandària, mida, plasticitat, utilitat, sensacions i altres propietats.
- Observació de característiques i comportaments d'alguns animals i plantes en contextos diversos: com són, com s'alimenten, on viuen, com es relacionen.
- Verbalització dels processos i dels resultats, evocant l'experiència realitzada i valorant les aportacions dels i les altres.

Raonament i representació

- Identificació d'alguns canvis en la vida quotidiana i els costums en el pas del temps i en situacions properes.
- Identificació de canvis que es produeixen en l'entorn i en el temps, establint relacions causa-efecte.

COMUNICACIÓ I LLENGUATGES

Observar, escoltar i experimentar

- Sensibilitat i interès per l'escolta, l'observació i l'exploració de les possibilitats sonores, simbòliques, cinètiques i plàstiques d'elements de l'entorn.
- Participació i escolta activa en situacions habituals de comunicació, com ara converses, contextos de joc, activitats de la vida quotidiana i activitats relacionades amb la cultura.

Parlar, expressar i comunicar

- Ús i valoració progressiva de la llengua oral per evocar i relatar fets, per expressar i comunicar idees, desigs i sentiments, com a forma d'aclarir, organitzar i accedir al propi pensament, per regular la pròpia conducta i la dels i les altres.
- Ús de recursos expressius del propi cos i de suports visuals en la comunicació oral.

4.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA**Àmbit Lingüístic****COMUNICACIÓ ORAL**

- Interaccions amb el grup o mestre/a en qualsevol situació comunicativa de l'aula-CI/CM/CS
- Normes bàsiques que regeixen la interacció oral: torn de paraula, to de veu, respecte per les opinions dels i les altres-CI/CM/CS
- Entonació, pronúncia, to de veu i gest: adequats a la situació comunicativa-CI/CM
- Interaccions amb el grup o mestre/a en qualsevol situació comunicativa de l'aula i l'escola-CM
- Normes que regeixen la interacció oral: torn de paraula, to de veu, respecte per les opinions dels i les altres-CM/CS
- Reelaboració i síntesi d'exposicions orals-CM
- Interès, respecte i audició reflexiva davant les intervencions dels i les altres-CM
- Estratègies per a la comprensió de textos orals: identificació de la tasca comunicativa, comprensió del lèxic clau, retenció de la informació, comprensió del sentit global i específic-CS

COMPRESIÓ LECTORA

- Comprensió de les informacions escrites en diferents formats més habituals de l'aula i de la vida quotidiana-CI
- Utilització dels textos escrits i audiovisuals com a font d'informació i d'aprenentatge i com a mitjà de comunicació-CI
- Interès i curiositat per mirar o llegir contes o llibres de coneixements-CI
- Interès i curiositat per llegir contes, llibres de coneixements, notícies d'un diari, informacions d'Internet-CM/CS

Àmbit de Coneixement del Medi**EL MÓN QUE ENS ENVOLTA**

- Observació d'elements i fenòmens naturals-CI
- Orientació mitjançant l'observació d'elements naturals i humanitzats de l'entorn-CI
- Reconeixement de les formes de relleus i accidents geogràfics i localització dels més rellevants de l'entorn-CI/CM
- Observació i descripció de diferents tipus de paisatge de l'entorn proper i llunyà, reconeixent els elements naturals i humanitzats i l'impacte de l'activitat humana del paisatge-CM/CS

PERSONES, CULTURES I SOCIETATS

- Valoració la importància de la convivència-CI
- Reconeixement dels drets i deures de les persones del grup, així com la importància del diàleg en la resolució de conflictes-CI
- Manifestacions culturals de l'entorn. Valoració de la seva diversitat i riquesa-CI

- Procedència geogràfica i activitat econòmica dels i les avantpassats propers-CI
- Reconeixement de la diversitat d'opinions-CM
- Observació, identificació i descripció d'alguns trets demogràfics, econòmics i culturals i religiosos de la societat catalana i espanyola-CM/CS

CANVIS I CONTINUÏTATS EN EL TEMPS

- Canvis i continuïtats en fets quotidians de la pròpia experiència i en elements del patrimoni-CI/CM
- Descoberta i valoració del patrimoni comarcal, natural i cultural i aplicació de nocions de canvi i continuïtat en els paisatges-CM
- Ús de les diferents fonts històriques (orals, documentals, patrimonials) per contrastar informacions sobre un mateix esdeveniment i obtenir factors explicatius de les accions humanes-CS

Àmbit Artístic

PERCEBRE I EXPLORAR

- Percepció i exploració sensorial dels elements presents en l'entorn natural, cultural i artístic: els objectes, els materials, els sons-CI/CM/CS
- Interès pel coneixement del patrimoni artístic de Catalunya i el d'altres cultures-CI/CM/CS
- Característiques de les imatges fixes i seriadades del món visual proper (historietes, còmics, il·lustracions, fotografies, cartells, publicitat) que provenen del camp de les arts i la cultura visual-CI
- Propietats dels materials, els colors, i les formes... en les imatges, els objectes i les obres artístiques-CI/CM
- Recursos formals del llenguatge (enquadrament, planificació i punt de vista)-CM

- Relació entre les qualitats perceptibles de les produccions artístiques i el que commou o provoca-CM/CS

INTERPRETAR I CREAR

- Interès, valoració i respecte pel fet artístic i per les produccions artístiques pròpies i alienes-CI
- Creativitat i imaginació en l'expressió i comunicació artística-CI/CM/CS
- Possibilitats expressives i plàstiques i de transformació dels materials (possibilitats espacials en la intervenció bidimensional i tridimensional); accions que permeten els materials i tècniques artístiques del passat i del present (fotografia, imatge digital, animació)-CM
- Disseny i composició individual i col·lectiva d'imatges i objectes utilitzant materials, tècniques i procediments diversos (materials naturals, industrials i de rebuig, recursos plàstics, fotografia, recursos digitals...)-CM
- Recursos formals del llenguatge audiovisual i de la seva funció expressiva i estètica (enquadrament, planificació, punt de vista, il·luminació)-CS
- Relació entre les qualitats perceptibles i el que pretenen les imatges i els objectes (informar, fer pensar, convèncer, persuadir)-CS
- Reconeixement de maneres de viure, de formes d'organització social i d'atribucions de temps i lloc en les imatges i els objectes-CS

5.-DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- **0) Benvinguda**
 - **1) Prohibició del Color:** Introducció al Cister i l'obra del Claustre
 - **2) El llenguatge dels colors:** Teories divertides
 - **3) La màgia dels colors**
 - **4) Emoticolors:** El color de les emocions
 - **5) Sentim paisatges:** Mapa dels colors del claustre
 - **6) L'Esperit del Cister:** Els colors amagats
-
- **7) Il·lustríssim color:** El color conservat en les tombes reials
 - **7) Esculpim capitells:** Mengem tradició

0) BENVINGUDA

Benvinguda i breu introducció del lloc on estem, el període en el que treballarem i la dinàmica de l'activitat.

El Monestir de Santes Creus està ple de significats però sembla que falta alguna cosa...Què creieu que li faltaria davant de tant de gris? Color?...Per què no hi ha color? A l'Edat Mitjana no tenien colors?

1) PROHIBICIÓ DEL COLOR I L'EMOCIÓ: Introducció al Cister i l'obra del Claustre

Un cop comprendrem que ens trobem en un monestir cistercenc, coneixerem l'austeritat arquitectònica i escultòrica del monument, contrastant l'esperit primitiu del Cister amb el del Gòtic.

Partirem de la regla de Sant Benet i els escrits de Bernat de Claravall, observant l'austeritat arquitectònica i escultòrica del monument, per justificar l'absència de color al llarg del Monestir, i de com va afectar a la manera de construir i d'entendre el món de l'època.

“Prohibició absoluta de tenir escultures.

Quan a les pintures, es permet solament tenir-les sobre les creus”

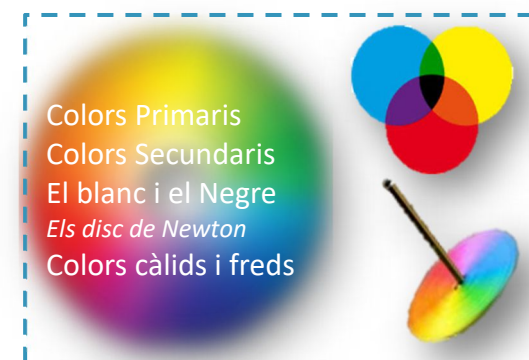
(Capítol XXXVI)

Començarem al temple del claustre, observant l'estil pur del Cister, per després aventurar-nos a l'obra escultòrica dels capitells. Explicarem qui va fer possible l'obra, el patrocini del **Jaume II** i la reina **Blanca d'Anjou**, i qui la va realitzar, l'artista **Reinard de Fonoll**.

2) EL LENGUATGE DELS COLORS: Teories divertides

Per poder entendre el codi dels colors, com una eina tant a nivell psico-emocional com de manifestació artística, hem de treballar unes nocions bàsiques sobre la teoria del color, per assolir un llenguatge d'expressió artística comú que facilitarà la comprensió de l'obra i la seva identificació.

Sabeu quants colors hi ha? Quins colors són els primaris? Quins són els secundaris? Quants colors podem crear de la barreja?

Experimentem amb la lupa:

Per parelles, els infants podran experimentar els colors mitjançant tres lupes, fabricades amb cartó-ploma i filtres de cel·lofana amb els tres colors primaris. Podrem observar com a partir de la barreja dels tres colors, es formen els tres complementaris.

A continuació, observarem els diferents objectes del claustre a través de la lupa i veurem què passa amb la percepció del color, i si ens crea alguna sensació observar amb un color determinat.

3) LA MÀGIA DELS COLORS

Si ens pintem una mà de groc i l'altra de blava, sentiríem una diferència de temperatura a cada mà? I si ens fiquem en una habitació on tot és groc, què passaria? ¿Sentim el mateix en una habitació completament blava? Llavors els colors són màgics, o influeixen realment en la temperatura que sentim? És subjectiu? Ens passa a tots?

A nivell escultòric: no és el mateix observar la figura d'un bou acompanyat de vegetació, donant-nos una visió bucòlica i naturalista, que d'un personatge amb espasa o un lleó ferotge, que semblaria més una representació de caça. El bou continua sent el mateix, però depenent del personatge que l'acompanya canviarà el seu sentit. És el mateix que passa amb els colors. El cervell funciona d'aquesta manera, a través de les comparacions i relacions simbòliques.

4) EMOTICOLORS: El color de les emocions

En aquest apartat, treballarem els colors com a forma d'expressió. Distribuïts en parelles, l'alumnat crearà a partir d'unes cartolines de colors prèviament retallades, els seus propis *emoticolors*. Un sistema de codis que formaran un llenguatge comú per descriure i definir les diferents emocions que ens despertem els colors a nivell cognitiu.

Diccionari:

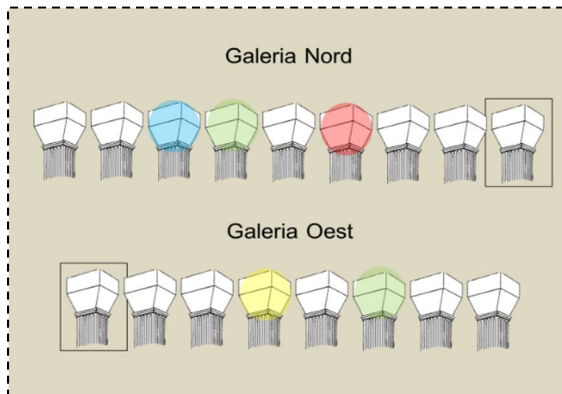
Definició del color

Sensació que produeixen sobre l'òrgan de la visió les radiacions de la llum diversament absorbides i reflectides pels cossos. *Un color fresc, alegre, encès, viu, trist, apagat, mort.*

De quin color t'imagines la ràbia? i la tristesa? I l'alegria? I la por? I la sorpresa? I l'avorriment?...

5) SENTIM PAISATGES: Mapa de colors del claustre

Pràctica: Cada alumne/a tindrà una cartolina amb els 8 capitells dibuixats, de forma esquemàtica en blanc i negre, que hauran d'acolorir amb ceres a mida que anirem recorrent les galeries corresponents al claustre observant alguns dels personatges, i les seves expressions, i jugarem a descobrir quina emoció s'amaga al darrere, i en conseqüència un color, com ja hem vist a l'apartat anterior.

Al llarg de l'activitat s'aniran descrivint els diferents elements, personatges i escenes, representats als capitells del claustre relacionant-los amb la mentalitat medieval i la vida al monestir. Finalment,

valorarem els colors més representats, amb l'ajuda dels nostres emoticolors i n'extraurem la conclusió final.

6) L'ESPERIT DEL CÍSTER: Els colors amagats

Relacionarem la vida i la regla de Sant Benet i les normes de Bernat de Claravall al Monestir i l'època medieval en general, a través dels colors que es troben amagats sota les següents accions:

Viuen en verd: contemplació, pau interior, connexió amb la naturalesa, etc.

Mediten en blau: oració a Déu, pensaments purs, aigua purificadora, etc.

Treballen en negre: la paraula sagrada, els capítols, els treballs d'escriptura, dol, etc.

Viuen per al groc: la saviesa, la il·luminació, la llum interior, etc.

Dormen i mengen en marró: pobresa, submissió, humilitat, etc.

Vesteixen de blanc: la puresa, la fe, quietud, etc.

Senten en vermell: sacrifici, dedicació, caritat, càstig, penitència, etc.

Resen en lila: de dia i de nit, sols i acompanyats.

7) IL·LUSTRÍSSIM COLOR: El color conservat a les tombes Reials del Monestir

En aquest apartat, l'alumnat descobrirà tres pigments de colors primaris que s'han conservat, concretament a l'església, dins les tombes reials, d'època gòtica. Així com diferents restes de pintura en algunes de les parets del claustre, datades d'entre els segles XIV-XVI.

7) ESCULPIM CAPITELLS: mengem tradició

L'últim apartat de l'activitat consisteix en l'experimentació vivencial de fabricar pa de forma tradicional, però canviant alguna cosa, introduint-hi el color.

Cada nen i nena fabricarà una bola de massa d'un color (farina, aigua, sal i colorants alimentaris).

Un cop tenim la massa de color, els i les infants es relacionaran entre sí intercanviant boles més petites de color i experimentaran la barreja de colors per obtenir-ne de nous amb les pròpies mans.

Respirem i mengem tradició.

ESQUEMA DEL DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

	Títol activitat	Desenvolupament	Materials	Temps estimat
0	BENVINGUDA I INTRODUCCIÓ	Salutacions, i introducció de la dinàmica de l'activitat.	<i>Es repartiran les bossetes amb el material necessari per a realitzar l'activitat</i>	5 min
1	PROHIBICIÓ DEL COLOR: Introducció al Císter i l'obra del claustre	Partirem de la Regla de Sant Bernat de Claravall, observant l'austeritat arquitectònica i escultòrica del Císter (en contrast amb el gòtic del Claustre), entenent l'absència de color al Monestir i la mentalitat de l'època.	- Frases originals de la Regla de Sant Bernat de Claravall sobre la prohibició de color	15 min
2	EL LLENGUATGE DELS COLORS: Teories divertides	Explicarem i entendrem breument les diferents teories del color de manera lúdica i molt visual. Posarem en pràctica els coneixements assolits a través de l'observació de l'obra escultòrica de Reinard des Fonoll.	- Imatges il·lustratives - Lupes de cel-lofana - <i>Disc de Newton</i>	10 min
3	LA MÀGIA DELS COLORS	Observarem com un color canvia de tonalitat segons els colors que l'envolten, comprant-ho amb l'escultura medieval. El seu significat dependrà dels elements o personatges que acompanyen a l'escena.	- Exemples il·lustratius comparant colors - Exemples il·lustratius comparant elements escultòrics medievals (a més dels propis capitells) -	25 min
4	EMOTICOLORS: Els colors de les emocions	Donarem color a les emocions. Treballarem els colors com a forma d'expressió, creant un sistema de codis i llenguatge comuns, per descriure i definir les diferents emocions que ens desperten els colors a nivell cognitiu i emocional.	- Retoladors - Cartolines amb bastonets	15 min
5	SENTIM PAISSATGES: Mapa dels colors del claustre	Recórrer el claustre transcrivint les emocions de les representacions escultòriques dels capitells a color, descobrint quina emoció s'amaga al darrere, i en conseqüència, un color.	- Mapa dels capitells - Colors - <i>Emoticolors</i> personals (per a Infantil) - Lupes de cel-lofana	20 min
6	ELS COLORS AMAGATS: L'Esperit del Císter	Descobrirem que malgrat la prohibició de color que regeix la Regla de Sant Bernat, inevitablement la comunitat religiosa del Monestir sí que hi vivia immersiva en el color.	- CAIXA SENSORIAL: Fotografies de paisatges de diferents colors i objectes de colors	15 min
7	IL·LUSTRISSIM COLOR: El color conservat a les tombes reials	Observarem tres pigments de colors primaris que s'han conservat a l'església, a l'interior de les tombes reials. (d'època gòtica)	- Recreacions dels objectes conservats	10 min
7	ESCULPIM CAPITELLS	Activitat experiencial. Fabricarem massa de pa per experimentar amb la barreja de colors i l'escultura.	- Ferina, aigua, sal, colorant alimentari - Bols, estris de cuina, culleretes, safates, etc..	20 min